

הרה"ק מו"ה ישראל המגיד מקאזניץ זצ"ל

א.

הגאון הקדוש מו"ה ישראל זצ"ל ידוע ומפורסם כי לידתו היתה באורח פלא ע"פ נס מברכתו של הבעש"ט ז"ל שברך את אביו הרי' שבת, כי בן יולד לו ויקרא שמו ישראל כשמו בעודו בחיים חיותו, ונולד בשנת ת"ק בראשית ההתגלות של הבעש"ט ז"ל ובפנקס הקהל דק' אפסא נאמר בזה"ל: „כחה"ם פסח תק"ד נתקבל להחבורה הבחור הקטן ישראל בן ר' שבת ונתן אביו מעות הקדמה ג' ל"ט כסף".

בהיותו בשחר ט"ל ילדותו למד אצל רבו הגאון הקדוש רבי ר' שמעלקי איש הודוויץ זצ"ל, שהי' אז רב בריטשוואל. בעת ההוא שלחו המתנגדים שני שלוחים מיוחדים אל הרר"ש כי יסכים עמהם להחרים את גדולי החסידים ויוציאו מן הכלל את הגדולים שבהם את הרה"ק מוה"ר"מ מנעסכין שהוא נכד להמגלה עמוקות ואת אחיו בע"ס ההפלאה. — ענה להם הרר"ש הנה מאין תדעו אתם מי המה הגדולים שבהם? הלא תראו — והורה באצבעו על תלמידו ר' ישראל בר' שבת — הבחור הקטן הזה הוא אחד מן הגדולים! (א)

(א) כנרלו העיר בעצמו מה שאמר בקוטנו לפני רבו הרר"ש ז"ל וזה לשונו: כילדותי אסרתי לפני הגאון סוהרר"ש אבר"ק ניקלשפורג (על קו' החוס' בספי' שבת ב"א רמנ"ל רסה שאין מדליקין בהם בשבת משום דקותר להשתמש לאורו וחיישי' שמא ימה דלמא מ"ל דאסור להשתמש לאורו אלא שאין מדליקין בהם בשבתו שסוים דכחה זקוק לה ובשבת אי אפשר) כיון דבשבת נר חנוכה קודם ואח"כ נר שבת שמעלין בקודש וא"כ כשכבר הדליק נר של שבת שוב א"צ לנר חנוכה ואז אין זקוק לה. ואדרכתן מלמא כשאמרתי דבר זה לפניו היו שם תריפי דורנו והיו מאריכין קעקיייה אכתראי לבלעני והגאון הנ"ל אמר טוב, טוב, ונשתתקו כולת. כי הדברים כדורים למבין כי ידוע שגד חנוכה הארה לעולמות התחתונים במקומם, ואח"כ כנר שבת מעלין העולמות לחדרי הסלך ותו לא צריכין לנית. ובהקדמה זו יתורצו לך שם כמה קושיות, ולכן כס' הקנה כתב שאין להורות אלא מי שירדע הלכה על כוריה וזה עתה גלות התורה שאין אתנו יודע הרזין וגנוי' ולכן נחמטנו עתה ההלכות וכשחכמי התלמוד היו יודעים הרבר על כוריה נחלקקה המדינה להלל מאה נסלי, ועדיין בימי הגאונים שהיו מקובלים פחכמי הש"ס מחלקים כסברות דקות מאוד לפי קבלתם ואנו כדרי בתראי אי אפשר להשיגם ולכן כתבו שאין לחלוק על גאון, והחוס' ביבמות ס"ז הבא על יבמתו כסומו כתבו ולא למהר הנט שרחה"ש אין ידלת יידי מרובים שהיו יודעים שמהו השם כא זו הרפאה כס"ש רש"י כסאוק ברכת שדים כו' וכו' רבו המפתצים וסברי שכחרימות של הכל מבינים יותר מהוסי' ישחקע הרבר".

על גדולתו וגאונותו בנגלה העיר הגאון מהר"ח מוולאוין ז"ל תלמיד הגרא"ר ז"ל, שבהיותו פ"א בקאזניץ ועסק עם הרב המגיד כיום תמים בעומק הפלסוף ומצא אותו בקי בש"ס בב' ממש בע"פ עם לשון החוס', לבר מה שהי' בקי בירושלמי ופוסקים.

ויסופר, כי הרב הגאון מוהר"י בעהמ"ס מעון הכרכות זצ"ל, רצה לנסות את המגיד מקאזניץ והתחפש בתור עובר אורח ובא לפני המגיד, אמנם כאשר אך פתח את הדלת אמר לו הרה"ק המגיד: „ברוך הבא רב רקעמפנא! על זה ענה הוא ואמר: עם רוח הקודש לא ירכש אותי אך אם יתרחץ לי רברי הר"ן התמוהים לי זה כארבע עשרה שנים אז אכופ ראשי לפניו. הרה"ק צוה לפתוח לו הר"ך והתחיל ללמוד עמו ולפרש לו הענין מתחלתו וכאשר הגיע אל מקום המוקשה כבר ראה הגאון מקעמפנא כי לא קשה מירי, אז אמר לו הרה"ק, כן הוא הדבר אם לומדים תורה לשמה אין הר"ן קשה וחמור". — גם הרב הגאון מ"ה גדל"י ליפשיטץ ז"ל (אבי הגאון בעל תפארת ישראל על משניות) הי' ממעריציו, וכה נכנעו לפניו כל גדולי הת"ח שברור, כי הכירו רב כחו וחילו באורייתא.

ב.

שמעתי מאמור"ר הרב מ"ה גרשון ז"ל ששמע מחסירי קשישאי שהרה"ק ז"ל הי' אומר, „שכל מדרגותיו והסגותיו שהשיג, הי' לו מספר „מסלת ישרים“ לרמח"ל ז"ל.

הרכבים האלה מאמתים את אשר החלסתי למעלה בתקופת הבעש"ט ז"ל, שכל מגמת הבעש"ט ותלמידיו זל"ה"ה היחה, להוציא מכה אל הפועל בנסיון ומעשה את הברייתא דרפ"י ע"י האמצעים שהורה ר' פנחס בן יאיר (בשל"ה מט' סוטה) שמכיאים לירי רוה"ק, ולהחיות מתים; וספר מסלת ישרים הלא הוא רק פירוש על דברי ר' פנחס בן יאיר בהרחבת דברים בפרטים ועיונים דקיק, ובכך מובנים היטב דבריו הקדושים שהגיע למעלתו הרמה ע"י „מסלת ישרים“ והיינו ע"י שיעור יחד בדברי רש"י ועלתה בידו להשיג רוח הקודש ולהראות נפלאות גדולות לקדש ש"ס ברבים.

לדוגמא אכיא בזה, מ"ש בספר „זבד חן“, עובדא על אודות עגונה, שבעלה נסע לאמעריקא ועברו כמה שנים ולא נשמע ממנו דבר ובאה אשתו העגונה אל הרה"ק מקאזניץ כי יושיע לה להחירה מכבלי העגון, הוא ז"ל אמר לה: „בעלך כבר אכלוהו הדגים“, האשה העגונה באה לפני הרבנים הגאונים כי יתירוה על סמך רברי המגיד הקדוש מקאזניץ, והרבנים הגאונים נשאו ונתנו בהלכה זו אם לסמוך להלכה להחירה ע"פ רוח הקודש, ולא יכלו לכוף לעמק השוה, כי מאז שאמר רב נחמן „כבר אכלו כוורא לחסא“ (יבמות קכ"א) עוד לא נשמע כיר"ב, (החסידות למהר"א מרקוס ז"ל ע' קנ"ו). יאני שמעתי כי סוף דבר הי', שהרה"ק הוכיח שצ"פ הלכה מותרת רק שהפוסקים מסיימים שבעל נפש יחמיר, ואמר כיון שהיא חומרא ממתת חסידות תו אפשר לסמוך על רוח הקודש.

ובשנת תקע"ג בעת מלחמת נאפוליון עם רוסיא הלא ידוע שהרה"ק ז"ל בשעת דיאת המגילה בק"אזו „נאל תפול" חזר ושנה נאוליון תפול" (ע' באריכות אודות

זה בספרי אם לבניה תולדות הרה"ק הרמ"ם זצ"ל מרומנוב, ועוד עשרים שנה מקודם, טרם עלה עוד הכוכב של נאפליון אמר פ"א בערב פסח נבואה: „שיקום אחר להיות מושל בכיפה אבל לא תקום ממשלתו ולא יהי מזה כלום.“ ובשעת המלחמה הי' המאראל יאזעף פאניטאווסקי אצל המניד ושאל אותו על תוצאות המלחמה והרה"ק הגיד לו מראשית אחרית המלחמה כאשר הי' אח"כ החסידות הנ"ל.

ואין אנו צריכין לסיפורי אנדות, הרי הוא ז"ל בעצמו יאמר בספרו עבודת ישראל, ליו"כ: „מי שעניו פקוחת וחכמת אדם בקרבו יוכל להבחין בין יום יבין לילה גם בשבתו בחדר סגור ואופל בהרגשתו, השנוי בחי' יום שהוא בוקר זמן החסד וגדלות המוחין, ובין בחי' לילה...“

ובמכתבו שבטרם עבודת ישראל, להרה"ק מלובלין זצ"ל בשנת תקס"ד, כותב: „שבועד חבלי שינה על עיניו לא הי' יכול לקרות מכתבו, עד אשר למד בספר תקוני זהר מחצות לילה עד כחצית שעה ב' ואז נזכר לקרות האגרת להבין ע"י מאמר הזהר שנמתקו כל הדינים...“

ומאותותיו ומופתיו נביא בזה, כי כה הי' מפורסם לעושה נפלאות עד שגם ארוני הארץ חררו מפניו, והנסיך טשארטוריסקי הי' חשוק בנים, ובא אל המניד לברכו ולהתפלל בעדו, אמר המניד הקדוש: רבונו של עולם יש לך גוים רבים מה איכפת אם יהי עוד אחרו, וכן הוה ל'י. ופעם אחת שיבת הנסיך את הרה"ק לפני אחיו, והאדון הלז לא רצה להאמין להנסיך ואמר לו אני אראך שלא ידע המניד מאומה, הנני נוסע אליו לבקשהו שיתפלל בעד בני שהוא חולה, ובני הלא בריא אולם הנהו, ותראה שהמניד לא ידע כלל, וכן עשה ובא בערמה זו אל המניד, ובכה לפניו כי יתפלל על בנו החולה, אמר לו המניד: מהר ושוב לביתך לדאחו עוד בחיים כי פן תאחר המועד, וכן הי', כי בנסעו אל המניד נחלה בנו זמט עוד טרם שובו לביתו.

כאשר נסע הרה"ק פ"א לובלינה על סעודת ברית מילה שהי' אצל החחה הרה"ק מלובלין, ונסע דרך עיר פילוב שהנסיך הנ"ל הי' שר העיר, ונסע הנסיך לקראתו ויבקשהו לסור לארמונו, אמר לו כי כעת ירט הדרך נגדו להיות על הכרית, ובחזירתו יהי אצלו, בשובו הי' אצל הנסיך והיו שמה הרבה אדונים לכבודו, והיתה שם אדונית אחת עם בנה החולה על רגליו שלא הי' יכול להלך כי נכוצו, ובקשה בבכי שהרה"ק יתפלל בעדו, אמר לה הרה"ק הבטיחני שלא תדחה שום יהודי מחירתם, ולא תקח מהם הונפות יהי' לו רפואה, והבטיחה, או נתן הרה"ק את מקטרתו ביד החולה ואמר לו לך אל הכירה והניח בה נחלת להעלות עשן והביאה לי בחזרה ויקח הנער החולה את מקטרתו והלך והביאה ויהי לנס!

הרחוב שבה דר הרה"ק, נקראה מאת המועצה העירנית בשם „רחוב המניד“ לכבודו, אשר לכבוד כזה לא זכה אז עום יהודי (החסידות הנ"ל).

ג.

בידוע הי' הרה"ק ז"ל, תלושהמוג ורסה-אונים עד מאוד, וכאשר עמד

לעבוד עבודתו עבודה שלכך זו תפלה אז היתה עבודתו בגבורת ארי, נפשו למרום תכריא ותראה למעלה בעליונים לעילא ולעילא מן הכחות החומריים, ורק בכחות של מלאכי מעלה, בכחות הנשמה הקדושה.

וכאשר העיד על הרה"ק הרבי ר' אלימלך זצ"ל מליזענסק, שכל תשוקתו היתה להפרד מעולם הזה החומרי ולעמוד במקור הקדושה (עבודת ישראל פ' חיי שרה), כן היתה גם תשוקתו להפשיט את החומריות מעליו, ולפצמים באמצע עבודתו בריקודין לכבוד שבת ויו"ט, הי' אומר בלשון המדינה: „האליי דשאַ בעז קאַשלאַ — „תדרכי נפשי עזו וחדוה בלי כתינת ולבוש הגוף“. ובתשוקתו זו להדבק במקור העליון בדבקות נפלאה — כן הבין כי מה דאיתא במדרש שבעת העקידה בא השטן אל שרה אמנו ע"ה וסיפר לה מעקידת יצחק וכמעט שנשחט פרחו נשמתה — היינו שכשמעה שהאב והבן כבר נתדבקו ביחוד העליון, נפשה יגאה בתשוקתה העצומה להדבק ג"כ ביחד עם האב והבן בקדושת היחוד בדבקה, חשוקה ותשוקה, אל מקור העליון מקור הקדושה (עבודת ישראל פ' חיי שרה).

וכה יאמר בעצמו: „והענין הוא כשאנו אומרים קרבנות או אנו מעלים כל ח"קי עולם העשי' ומיחדים אותם, ומתחילין לילך ליצירה, ואנו מתחברים, עם עשרה כתות המלאכים הקדושים ומתחילין לומר בשירות ותשבחות ונקדאים פסוקי דזמרה, עד שאנו נכנסים בהיכלות הבריאה ושם אנו הולכים מהיכל להיכל כו' עד שאנו באים להיכל קדשי הקדשים...“ (פ' נצבים).

וכל מי שמעמיק חקר בספריו הקדושים יראה, כי דבריו בנויים על יסוד סהרת המחשבות, מוחין רגילות והשכל המופשט, והוה לשיטתו מוחין רגילות, להחזיק ברעיון אחד להרחיבו ולהשלימו בתכלית השלימות; ומוחין דקטנות וקטנות המוחין הוא, כי יחלופו רעיונות שונים ושטף מחשבות שונות מרי פעם, והוא ז"ל הי' אדם עליון מופשט מהעולם החומרי, ועומד בעולם השכליים בין העומדים האלה.

הרה"ק החוקר ומקובל מוהר"א מרקוס ז"ל יאמר: „במלים קצרים הללו, חכם עדיף מנביא, נמצאים שתי השקפות עולמות, האחת זו שנקראת, עקסאטערישע, „אד מקיף“, והשני' זו שנקראת עסאטעריש „אור פנימי“, אשר לפי השקפת חכמי הנפש שבישראל המה באים משני כחות הפכיים שבכחות הנפש פנימה, שאי אפשר אמנם להראות עליהם במוחש כי אם ע"פ ההגלותם באברים שונים, חכמת הקבלה תחלק את פעולות הנפש השונות לשנים ושלשים נתיבות החכמה“.

שיטת גאלל בהפרענאלאניע (תורת הנשמה שבמוח) שלו, היא כמו הפהיסיאנג-נאמיק (חכמת הפרצוף) של לאוואטער לקוחה מהזוהר... ונמצא עצמנו להביא בקצרה השקפת חכמינו בזה:

„הרה"ק המגיד מקאזניץ ז"ל יאמר בביאורו לס' תקוני זהר עמוד קכ"ו כלי-המחשבה, במחשבה, ציור, זכרון, המה כותאמים לחכמה, בינה, דעת, ועל מושב כלי הזכרון יאמר שיש בזה שתי דעות מתחלפות, דעת הרמב"ן בפ' בא במצות תפילין שכתב: ואמר ולזכרון בין עיניך שיונחו במקום הזכרון בין העינים שהוא ראשית המוח והוא תחלת הזכרון ומעמר הצורות אחרי הפרדן מלפניו והם מקיפים את כל הראש ברצועותיהם והקשר שהוא על אחרית המוח המשמר לזכירה; ולדעת תפארת אדם מושב כלי הזכרון בפנימית המוח ולדעתו ראשית המחשבה בא מפתח הו"ו שם מושב כח הציור, כלי הזכרון -- יאמר הרה"ק מקאזניץ —

יקבל עליו את שמירת פרי כח המצייר, וכאשר ירצה האדם להזכיר מאיזה דבר יפתח את תא הזכרון ויוציא את הדבר לחדר הציור, ואז ירד הדעיון המופשט מחדר המחשבה להביא את הדבר במשפט לכל פרטיו" — "זה הוא המהלך העקסא-טערי דהיינו המקיף החיצוני בהתדבקות המחשבה בהופעות חיצוניות שהם במרחב ה"אני" שלו, והמה המחזות וחזיונות התלויים במקום ובזמן... השגם כחות בנפש הבלתי תלויים במקום ובזמן הבאיי מפנימית הלב וזהו האור הפנימי הנ"ל וזה סוד הדעת..."

והדברים העמוקים האלה, המה מתורת מרן מהר"ל מפראג בהקדמה לס' גבורת ה' ז"ל: "ולפיכך אמרו חכמים, חכם צדיף מנביא, וביאור זה כי הנבואה דומה בדבר לחוש עין שירגיש המוחש מבחוץ, ואף כי אין הנבואה ע"י השגת החוש הגשמי מכל מקום כמו שהחוש דבוק במוחש כך יש התדבקות כח הנבואה של הנביא שהוא כח המדמה או מה שהוא כח המקבל נבואה שהוא מתדבק בדבר שהוא מתנבא עליו, ומפני זה יותר צדיף החכם אשר הוא משיג ויודע הדברים הנצלמים ומוציא אותם משכלו מעצמו ומפני ההבדל הזה יקרא הנביא חוזה או רואה מה שאין כן בחכם..."

הרה"ק ז"ל, הלך בשיטת מהר"ל מפראג ז"ל בקבלה, וחיבר ס' "גבורת ישראל" על ספרי מהר"ל, והרה"ג החוקר ומקובל מוהר"א מרקוס ז"ל יאמר על שיטתו בקבלה, שהיא יחידה במינה וכאלו היא מרחק של שנות מאות, בינו ובין חבריו ודבותיו זל"ה"ה.

ד.

כנגד המלעיגים ומלעיבים בצדיקי הדור או בימים ההם, שלח חצי מהתלותיו, וז"ל: "וכבר אמרתי בדרך הלצה על הנוסח ואף אתה הקהה את שיניו מאי ענין נקיון שינים לשאלה זאת, ואפשר כי יש רשעים מוסתרים אשר הם מודים במקצת כי יש לעבוד הבודה בתורה ובתפלה ובשאר מצות, אבל אינם מאמינים כי יש עבודה אפילו באכילה ושתי' וכל דבר גשמי להרים ניצוצות ולדבקם בו ית"ש וזה השאלה מה העבודה הזאת לכם, כי לכם לכל צרכיכם, פיי שאתם אומרים כי גם בזה אתם עובדים את השי"ת והרשע מלעיג על זה, ולכן אף אתה הקהה את שיניו כלומר כיון שאינך מאמין כי האכילה ושתי' נבראו ג"כ לכבוד השי"ת ולעובדו למה תשחית בחנם את ה"לחם, כי האדם כשאוכל כמו הבהמה הוא מוריד את הניצוצות ח"ו להשפילן יותר ולכן טוב לו יותר נקיון שינים. כי כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו והצדיקים הם מנשאים כל תאוות וכל דבר גשמי השמימה לעשות נ"ר ויחודים נפלאים" (עבודת ישראל ס"פ בא) [וע' בכי"ב בס' מלאכת מחשבת. להגאון מהר"ם חפץ פ' בא שכתב ג"כ בדרך זה].

ובמק"א יאמר: "וזה מצינו וגשמע מא' שמתפאר לאמור, ב"ה הנחתי טלית ותפילין וההפ"לתי גם אמרתי תהלים ומעמדות ולמדתי פדק בשניות ונתתי פרוטה לצדקה ומי כמוני צדיק וישר... שעי"ז מלא לבו בשמחה, מאחר שהוא עובד ה' רשאי לשמוח בעוה"ו באכילה ושתי' ודוחו לא נשברה בקרבנו... לשינוי יח"ק

לדבר לה"ר ומטיל דופי ומום בקדשים לדבר על יראי ה' והן הם ליצני הרוד...
(פי חיי שרה).

פ"א שאלו אותו, מנין בא זה שאדם חולה ופזור מעותיו לעניים לומר תהלים בעדו כנהוג ואעפ"כ לא הגיע אליו רפואה על ידי זה, והשיב שזה אינו מן הנמנע, כי כשהאדם אינו עושה רק חליפין עם העניים שנותן להם מעות והם אוסרים לו תהלים מאין חבא הרפואה, רק צריך האדם לכיין כפשוטו שבודאי לא בא אליו כזאת כי אם למען הזכירו לשלם הצדקה הנקצבת לו בר"ה כמה יתן בזו השנה, נמצא כוונתו אינו רק למעשה הצדקה בעבודת השי"ת וא"כ בודאי השי"ת ירפאהו בעבור שהשלים חובתו.

הוא ה"י אומר: „טוב יותר מי שאומר שמתענה משבת לשבת והוא אוכל בצנעה, שהוא מאנה לאחרים ולא את עצמו, ממי שמתענה משבת לשבת בנאות שהוא מאנה את עצמו“.

שמעתי מרב מפורסם שהי' מספר, עובדא הוי בקאזניץ שהי' שם עשיר וקמצן גדול וע"כ לא בא במשך כל השנה לפני הרה"ק בכדי שלא יתן לו פדיון גמט, פ"א בערב יריב כשראה שכל בני העיר הולכים אל הרה"ק להתברך ממנו, נתעורר בקרבו החשק לבוא ג"כ לקחת ברכתו, אבל איך ילך ויצטרך לתת לו שקל כסף, בכך גמר בדעתו כי בהדי פניא דמעלי יריב בעת שכבר יהי' לבוש בסליית ובקיסטל וילך להתפלל או יכנס אל הרה"ק ויאמר רבי ברכני, ובאותה שעה בודאי אין זמן מתן דמים. וכן עשה ובא לפני הרה"ק בעת שכבר היו בני העיר הולכים לבתי כנסיות וגם הלך לבוש כהולך לבהכ"ס אל כל נדרי ונכנס אל הרה"ק להתברך. אמר לו הרה"ק בעד הברכה תתן לי חיי זהובים, הקמצן נבהל והתחיל לטעון הלא כבר היום פנה והוא הולך לבהכ"ס ואיך יוכל ללכת לביתו להביא הכסף, א"ל הרה"ק בכל השנה כשאתה ערום, הנני החסיד, ועתה כשאתה החסיד הנני הערום! ולך והבא הסך הנ"ל ותקבל הברכה, וכן עשה.

הרה"ק עמד בכרית אהבה ואחזה עם הרה"ק החוזה מלובלין, והרה"ק פתהרמ"מ מרומנוב ולהיה ונדברו יחדיו כי בשמיני עצרת דשנת תקפ"ה יתאמצו להביא הגאולה לעולם ויעשו כה שיעשו. והן בעון הדור לא אסתייע מלתא כי הרה"ק הרב המגיד מקאזניץ נפטר בערב סוכות תקפ"ה ונהכרדה החבילה, זי"ע וזכ"י.

אחרי פטירתו של המגיד הקדוש ז"ל נחאספו ראשי הערה לטכס עצה כה לעשות עם בנו הר' משה אליקים גדיעה, שנשאר בלי משען ומשענה, וצריכים לעשות דבר כה שיהי' לו מעמד פרנסה, יש שאכרו להשכיר לו הכרח, ויש

אמרו כי יש לו קול ערב ימנו אותו לשליח צבור בבהכנ"ס.
 ועוד טרם עשו איזה דבר, קבלו מכתב מהרה"ק מלובלין, שכבר שכב על
 ערשו מאחרי הנפילה בשמחת תורה, ובמכתבו שלח דברו לאמור: „ויהי בנסוע
 הארון -- המגיד הקדוש נסע מאתנו -- ויאמר משה, יתחיל בנו הרב ר' משה
 אליקים בריעה לומר תורה לפני החסידים וישב על כסא אביו... וכן עשו ראשי
 העדה, והושיבוהו בראש ורה"ק ר' משה אליקים בריעה אמר תורה, ודרוש דדש
 משה בכל ש"ק מענינא דיומא, גליא לדרעי' ונפל נהורא בבי מדרשא.
 לאחר פטירת הרה"ק מלובלין זצ"ל באותה שנה בט"ב, או החלו -- אלה
 האנשים שלא קבלו מוראו רק לעשות רצון הרה"ק מלובלין -- לדחוק ולהפציר
 בגיסו חתן הרה"ק המגיד, הרב ר' זעליג ז"ל שהוא ישב על כסא כבוד חותנו
 הגה"ק ז"ל כי לו יאתה המשרה, ואחרי הפצרות רבות, הלך הרה"ק ר' זעליג
 בלוי'ת אשתו הרבנית הצדיקת מרת פערל אל אחי הרה"ק ר' משה אליקים בריעה,
 לאמור לו לירד מעל הכסא כדי להושיב את גיסו הראוי לאותו אצטלא.
 כאשר באו שמה ופתחו את הדלת נרתעה הרבנית מ' פערל לאחור'י ואמרה
 אל אישה, נלך מזה כי הנני רואה את אבי הקדוש ז"ל יושב אצלו לימינו,
 והלכו להם. ויעזוב הרה"ק ר' זעליג את העיר קאוניק וישב לו בגראדוויסק,
 והרה"ק מוהר"מ אליקים בריעה ז"ל ישב על כסא אביו ונהרו אליו חסידים
 ואנ"ש לשתות מימי הדעת, והניח אחריו ברכה ס' „דעת משה" ו„באר משה".
 ועלה למרום ביום י"ב לחודש אלול שנת תקפ"ז זי"ע ועכ"י.

והרה"ק מו"ה זעליג הנ"ל הניח בן, ה"ה הרה"ק המפורסם מו"ה חיים מאיר
 יחיאל זצ"ל אבד"ק מאגליניצא, שהי' תלמיד זקנו הגה"ק המגיד מקאוניק, ותלמיד
 הרה"ק בע"ס אוהב ישראל מאפסא ז"ל, והי' מפורסם גם במדינת גאליציא כי
 בא לפרקים להרה"ק מוהר"י מרוזין לסיג. וגם להרה"ק הרבי ר' צבי הכהן
 מרומנוב זללה"ה, ופרשת גדולתו וקודרת ימי חייו בס' „תולדות הנפלאות".
 זי"ע ועכ"י.

הרה"ק הרב ר' מנחם מענדלי זצ"ל מרומנוב

א.

הרה"ק מו"ה יחזקאל שרנא האלברשטאם זצ"ל האבד"ק שינאווי, בס' דברי
 יחזקאל ס' במדבר יאמר: „ומיום גלות ישראל הקים להם הקב"ה בכל דור דור
 צדיקים כמאמרם ז"ל (מגילה י"א), במתניא תנא לא מאסתים בימי כשדים,
 שהעמדתם להם דניאל חנניה מישאל ועזרי'; ולא געלתם בימי יונים, שהעמדתם
 להם שמעון הצדיק וחשמונאי ובניו כו', וכן קרוב לדורנו מעת זרח אור ישראל